

РЕШЕНИЕ

№ 1786

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Дранчовска

при участието на секретаря Виктория Цв. Каменова
като разгледа докладваното от Пепа Маринова-Тонева Въззивно гражданско дело № 20231100503171 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 20045153 от 29.06.2022 г. по гр.д. № 7131/2021 г. Софийски районен съд, 119 състав осъдил „Д.З.“ АД, ЕИК ****, да заплати на „М.Т.“ ЕООД, ЕИК ****, сумата 599.42 лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“, ведно със законната лихва от датата на предявяването на иска на 05.02.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, като отхвърлил иска за горницата над 599.42 лв. до пълния му предявен размер от 997.35 лв. Съобразно изхода на спора и чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК са разпределени разноските по делото.

Срещу решението е подадена въззивна жалба (уточнена с молба от 25.07.2022 г.) от ответника „Д.З.“ АД, който го обжалва в осъдителната му част с оплаквания за неправилност – неправилно приложение на материалния закон. Спорният между страните въпрос бил относно размера на дължимото застрахователно обезщетение. Съдът неправилно приложил разпоредбата на чл. 386 КЗ като обща, без да отчете договореното между страните. Възприетият от съда подход при определяне на дължимото застрахователно обезщетение противоречал на принципа на свободно договаряне между

страните. В т. 54.1, 1 - 4 от ОУ бил уговорен начинът на изчисляване на обезщетението в четири хипотези, като клаузата не противоречала на КЗ. Неизпълнението от ищеца на изискванията на договора и начина на отстраняване на щетите, посочени в първите три хипотези, водело до прилагането на четвъртата хипотеза на т. 54.1 от ОУ. Видно от заключението на САТЕ било, че застрахователят правилно съобразно методиката си е определил застрахователното обезщетение. Поради това моли съда да отмени първоинстанционното решение в обжалваната част, вкл. в частта за разносните и вместо това постанови друго, с което да отхвърли изцяло предявения иск. Претендира разноски, като за тези във въззивното производство представя списък по чл. 80 ГПК. Прави евентуално възражение за прекомерност по смисъла на чл. 78, ал. 5 ГПК на претендирано от въззиваемия адвокатско възнаграждение.

Въззиваемата страна „М.Т.“ ЕООД с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението в обжалваната част като правилно. Претендира разноски за въззивното производство съгласно списък по чл. 80 ГПК.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

За да се произнесе по основателността на жалбата, Софийски градски съд като въззивна инстанция обсъди събраните по делото доказателства съобразно чл. 235, ал. 2 и 3 и чл. 12 ГПК, във връзка с изтъкнатите от страните доводи, при което намира за установено следното:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ за сумата 997.35 лв., представляваща неплатен остатък от застрахователно обезщетение по договор за застраховка „Каско“, сключен с полица № 0320190311021554/15.10.2019 г., за имуществени вреди от ПТП, настъпило на 07.05.2020 г. в гр. София, на бул. „Ботевградско шосе“, при което бил увреден застрахованият при ответника седлови влекач „ДАФ ХФ 480 ФТ“, рег. № СВ **** НВ. Претендирана е и законната лихва върху главницата от завеждане на исковата молба в съда на 05.02.2021 г. до окончателното плащане.

С отговора на исковата молба, депозиран в срока по чл. 131 ГПК,

ответникът е оспорил предявения иск по основание и размер, вкл. с поддържаното в жалбата възражение, че е изплатил извънсъдебно дължимото обезщетение, определено по експертна оценка в размер на 646.65 лв. Искан е от съда да отхвърли иска.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Обжалваното решение е валидно, и допустимо – в обжалваната част. Настоящият състав намира, че при постановяването му не е допуснато нарушение на императивни материалноправни норми, а с оглед релевираните в жалбата доводи е правилно по следните съображения:

Съгласно чл. 343, ал. 1, чл. 394 и чл. 405, ал. 1 КЗ, с договора за имуществено застраховане застрахователят се задължава срещу заплащане на премия да поеме определен риск и при настъпване на предвидено в договора застрахователно събитие да заплати на застрахования застрахователно обезщетение за причинените на застрахованото имущество вреди. Обезщетението следва да бъде изплатено в уговорения срок, който не може да бъде по-дълъг от срока по чл. 108, ал. 1-3 или 5 и започва да тече от деня, в който застрахованият е изпълнил задълженията си по чл. 106 КЗ. Застрахователно обезщетение следва да е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност – чл. 386, ал. 2 КЗ. По смисъла на чл. 400, ал. 2 КЗ, обезщетението следва да е еквивалентно на стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка.

Следователно предпоставките, които следва да са налице кумулативно, за да бъде ангажирана отговорността на застрахователя по иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ, са: 1. Наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор за имуществена застраховка; 2. Настъпване на застрахователно събитие в срока на действие на договора, което се явява

покрит от застраховката риск; 3. Изпълнение на задълженията за уведомяване на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие и представяне на необходимите документи за неговото установяване. В тежест на ищеца е да докаже пълно и главно тези предпоставки, както и размера на вредата към датата на настъпване на застрахователното събитие.

В случая страните не спорят относно наличието на тези предпоставки. Спорен е само въпросът относно размера на дължимото от застрахователя обезщетение с оглед клаузите на т. 54.1, т. 1 – 4 от ОУ на договора, съгласно които при частична щета на МПС (каквато е налице в случая), за което от датата на първа регистрация до датата на начало на застраховката са изминали до 3 години (безспорно между страните и установено от неоспореното заключение на САТЕ), застрахователното обезщетение се определя по един от следните начини, избран от застрахования: 1. по представени оригинални фактури от оторизиран от производителя на съответната марка автосервиз в страната, издадени въз основа на възлагателно писмо от застрахователя, като застрахователното обезщетение се изплаща на оторизирания автосервиз; 2. по представени фактури от друг автосервиз, по цени, не по-високи от тези на официалния/оторизиран автосервиз, договорени със застрахователя; 3. отстраняване на щетите в посочен от застрахователя доверен автосервиз, като застрахователното обезщетение се заплаща директно на съответния автосервиз или 4. по експертна оценка. Според т. 56 от ОУ, за частични щети експертната оценка се изготвя по цени и каталози на застрахователя.

С оглед така установеното, доводите на въззивника за неизпълнение от застрахования на задълженията му по договора са неоснователни. Видно от клаузата на т. 54.1, изборът на начина на обезщетяване е предоставен изцяло на застрахования, който в случая е избрал втория начин – ремонтиране на увреденото МПС в друг автосервиз. Противно на поддържаното от въззивника, клаузата на т. 54.1.2 от ОУ не изисква предварително насрещно волеизявление/съгласие на застрахователя относно цените на другия автосервиз. От тази клауза следва само, че дължимото от застрахователя обезщетение в тази хипотеза не може да надвишава цените на официалния вносител/оторизиран автосервиз.

Следователно в случая застрахователят неправилно е определил

застрахователното обезщетение по реда на т. 54.1.4 – по експертна оценка, изготвена по приетите от него методика, цени и каталози. Само за пълнота и във връзка с доводите в жалбата въззивният съд намира за необходимо да посочи, че нормите на чл. 386, ал. 2 и чл. 400, ал. 2 КЗ по императивен начин уреждат условията и реда за определяне размера на застрахователното обезщетение – по пазарна стойност на увреденото имущество, поради което влизаци в противоречие с тях уговорки, съдържащи се в ОУ на застрахователя, са недействителни и не могат да дерогират приложението на императивни норми на КЗ.

От неоспореното заключение на САТЕ се установява, че стойността, необходима за възстановяване на влекача, изчислена по цени на оторизирания дилър за продажба и сервиз на товарни автомобили „ДАФ“ за България, е в размер на 1 246.07 лв. с ДДС. Или, след приспадане на извънсъдебно платеното обезщетение в размер на 646.65 лв., дължимият остатък от обезщетението възлиза на 599.42 лв., до който размер предявеният иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ е основателен.

Крайните изводи на двете инстанции съвпадат, поради което първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

При този изход и изричната претенция, разноси за настоящата инстанция се следват на въззиваемия, който е претендирал присъждане на юрисконсултско възнаграждение. По реда на чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, съобразявайки извършената от юрисконсулт на въззиваемия дейност в настоящата инстанция, съдът определя възнаграждение в размер на 100 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20045153 от 29.06.2022 г., постановено по гр.д. № 7131/2021 г. на Софийски районен съд, 119 състав **в обжалваната част**, с която „Д.З.“ АД, ЕИК ****, е осъдено да заплати на „М.Т.“ ЕООД, ЕИК ****, по предявения иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ сумата 599.42 лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка

„Каско“, ведно със законната лихва от датата на предявяването на иска на 05.02.2021 г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „Д.З.“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, **да заплати** на „М.Т.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. ****, на основание чл. 78 ГПК сумата **100.00 лв.** (сто лева), представляваща разноски за въззивното производство.

В необжалваната отхвърлителна част решението по гр.д. № 7131/2021 г. на Софийски районен съд, 119 състав е влязло в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____